

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 –948/3
Podgorica, 06.07.2022. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore”, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Telemach Crna Gora” d.o.o. iz Podgorice, pružaocu AVM usluge na zahtjev „Telemach”, izriče se upozorenje, kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja odredbi člana 26a stav 1 i 2 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev („Sl. list Crne Gore”, br. 35/11 i 08/19) i tač. 4.1. izdatog Odobrenja za pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev „Telemach” br. O-AVMD-01.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog kršenja obaveze pružaoca AVM usluge na zahtjev da obezbijedi da se za programske sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u periodu od 06 do 23 sata, automatski aktiviraju mjere roditeljske kontrole takvih sadržaja (pinovanje), a ukoliko ova mjera ne obezbjeđuje efikasnu zaštitu maloljetnika od štetnih sadržaja, a program emituje ove sadržaje u kontinuitetu i svakodnevno, u periodu od 06 do 23 sata, obezbijedi da se automatski aktiviraju mjere roditeljske kontrole cijelog TV programa (pinovanje) (član 26a st. 1 i st. 2 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev).
3. Nalaže se privrednom društvu „Telemach Crna Gora” d.o.o. iz Podgorice da, bez odlaganja, obezbijedi automatsko aktiviranje mjere roditeljske kontrole (pinovanje) za programske sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u periodu od 06 do 23 sata, a ukoliko ova mjera ne obezbjeđuje efikasnu zaštitu maloljetnika od štetnih sadržaja, a program emituje ove sadržaje u kontinuitetu i svakodnevno, u periodu od 06 do 23 sata, obezbijedi da se automatski aktivira mjere roditeljske kontrole cijelog TV programa.
4. Privredno društvo „Telemach Crna Gora” d.o.o. iz Podgorice, pružalac AVM usluge na zahtjev „Telemach”, je dužno da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima posredstvom veb sajta i info kanala objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je upozorenje privrednom društvu 'Telemach Crna Gora' d.o.o. iz Podgorice, pružaocu AVM usluge na zahtjev 'Telemach', zbog kršenja obaveze automatskog aktiviranja mjera roditeljske kontrole za programske sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u periodu od 06 do 23 sata”.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu uvida u ponudu AVM usluge na zahtjev „Telemach”, privrednog društva „Telemach Crna Gora” d.o.o. Podgorica, distribuiranu u okviru osnovnog paketa za dan 08. jun 2022. godine, u terminu od

06:00 do 23:00 sata, utvrđeno je da pružalac AVM usluge na zahtjev djelimično poštuje obavezu automatskog aktiviranja mjere roditeljske kontrole (pinovanje) sadržaja kategorisanih kao neprimjerenih za maloljetnike mlađe od 18 godina, jer su uočena odstupanja u primjeni mjere pinovanja (nalaz Sektora za monitoring 02-948 od 15.06.2022. godine).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon) i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je došlo do kršenja Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev (u daljem tekstu: Pravilnik) i Odobrenja pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev br. O-AVMD-01, Agencija je pružaocu audiovizuelne medijske usluge na zahtjev uputila zahtjev za izjašnjenje, i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-948/1 od 16.06.2022. godine).

Dana 22. juna 2022. godine, pružalac AVM usluge na zahtjev dostavio je pisano izjašnjenje (akt broj 02-948/2 od 28.06.2022. godine), u kom navodi da „kada emiter u značajnoj mjeri odstupa od programske šeme, primjena mjere pinovanja ili onemogućavanja praćenja sadržaja se mora aktivirati na tzv. 'ručni' način u momentu kada ova vrsta sadržaja stvarno počne da se emituje. U ovom slučaju, sporni sadržaj počeo je da se emituje sa preko sat vremena zakašnjenja u odnosu na programsku šemu, kada je zaposleni u Telemachu i aktivirao mjeru onemogućavanja praćenja sadržaja na kanalu TV Pink. Odstupanje od 2 min. i 31 sekundu nastupilo je iz razloga što u momentu aktiviranja mjere, sistemu distribucije signala trebao je određen vremenski period za slanje i aktivaciju mjere na uređajima korisnika, jer se ista, kako navode, ne aktivira na automatski način. Razlozi mogu biti brojni zbog kojih se sistem distribucije u nekim slučajevima ne aktivira u momentu unošenja određene mjere, kao što su ažuriranje softvera na uređajima korisnika, ažuriranje programske šeme i sl., ali se mjera svakako aktivira i primjenjuje na korisničkim uređajima. Ovakva odstupanja su iz navedenih razloga uvijek moguća, za koja su i sami predstavnici Agencije na ranije održanim sastancima ukazivali da za ista imaju razumijevanja jer se radi o veoma kratkim i povremenim odstupanjima. Mišljenja smo da sa ovako malim vremenskim odstupanjima u pinovanju, za koja smo dali pojašnjenje nekoliko puta, ne može se naštetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika“.

Što se tiče Red TV, u izjašnjenju se takođe navodi da „navedeni programski sadržaji nisu do sada bili predmet pinovanja, niti su do sada dobili bilo kakvu informaciju od Agencije da se ovi programi moraju pinovati, naročito što nisu označeni kao 'reality programi', niti su od strane emitera kategorisani kao program koji je neprimjeren za maloljetnike mlađe od 18 godina. U pomenutom nalazu Sektor za monitoring zanemaruje i ne konstatuje činjenicu da emiter pomenute sadržaje nije kategorisao kao program koji je neprimjeren za maloljetnike mlađe od 18 godina. Odnosno nejasan je način i postupak kojim je Agencija utvrdila da se radi o sadržajima za koje je potrebno primijeniti mjeru pinovanja“.

Kako dalje navode „čak i da je postojala oznaka kojom se sporni programski sadržaji kategorišu kao neprimjereni za osobe mlađe od 18 godina, čak i da programski sadržaji sadrži djelove iz rijaliti programa, neopravdano je očekivati od pružaoca AVM usluga na zahtjev da pr prati sve programske sadržaje koji se emituju na svim kanalima u osnovnom paketu i da automatski primijeni mjeru pinovanja.“

Takođe podsjećaju da „treba imati u vidu broj kanala o osnovnoj ponudi i ukoliko bi se bavili svakodnevnim monitoringom svih programskih sadržaja na svim programskim kanalima koje imaju u osnovnom paketu, morali bismo da zaposlimo nekoliko ljudi koji bii se samo time bavili, a tehnički svakako ne bi bilo izvodljivo da se mjera pinovanja primjenjuje na sve sadržaje koji su kategorisani kao neprimjereni za osobe mlađe od 18 godina za toliki broj kanala u osnovnom paketu.“

Prilikom razmatranja da li je došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 25 stav 2 Pravilnika o programskim standardima je propisano da se rijaliti programski sadržaji, najave njihovog emitovanja, kao i emisije u kojima se prikazuju pregledi dešavanja u tim sadržajima, označavaju se sa oznakom 18. Nadalje, stavom 3 istog člana Pravilnika je propisano da se programski sadržaji sa oznakom 18 mogu emitovati isključivo u periodu od 23,00 do 06,00 časova.
- Članom 26a stav 1 Pravilnika je predviđeno da je pružalac AVM usluge na zahtjev dužan da programske sadržaje, koji se distribuiraju u okviru osnovnog paketa programa, a koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u smislu Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore", br. 35/11, 7/16 i 8/19), učini dostupnim samo na način kojim se obezbjeđuje da maloljetnici u uobičajenim okolnostima neće čuti ili vidjeti takvu uslugu.

- Članom 26a stav 2 Pravilnika je predviđen način na koji se obezbjeđuje da maloljetnici u uobičajenim okolnostima neće čuti ili vidjeti programske sadržaje koji mogu štetiti njihovom fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju podrazumijeva, ali se ne ograničava na:
 - automatsko aktiviranje mjera roditeljske kontrole takvih sadržaja (pinovanje, odnosno omogućavanje pristupa sadržaju samo uz korišćenje PIN koda), u periodu od 06 do 23 sata, u skladu sa podacima (naziv, vrijeme emitovanja, kratak opis i dobna kategorizacija) dostupnim u okviru elektronskog programskog vodiča ili drugog izvora koji obezbjeđuje emiter programa.
 - automatsko aktiviranje mjera roditeljske kontrole cijelog TV programa (pinovanje), u periodu od 06 do 23 sata, ukoliko mjera iz tačke a) ovog stava ne obezbjeđuje efikasnu zaštitu maloljetnika od štetnih sadržaja, a program emituje ove sadržaje u kontinuitetu i svakodnevno.

Odobrenjem za pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev „Telemach“ br. O-AVMD-01, u tački 4.1. je predviđeno da se radijski i televizijski programe iz kataloga programa distribuiraju istovremeno, u potpunosti i bez promjena, u skladu sa Zakonom, Pravilnikom i Odobrenjem.

Na osnovu uvida u ponudu AVM usluge na zahtjev „Telemach“, distribuiranu u okviru osnovnog paketa, kao i izjašnjenja operatora, može se konstatovati sljedeće:

1. Pružalac AVM usluge na zahtjev djelimično primijenjuje mjeru automatske aktivacije roditeljske kontrole (pinovanje) sadržaja kategorisanih kao neprimjerenih za maloljetnike mlađe od 18 godina, u smislu Pravilnika.
2. Uvidom u distribuirani sadržaj za dan 08. jun 2022. godine, u terminu od 06:00 do 23:00 časa, utvrđena su odstupanja u primjeni mjere pinovanja kako slijedi:

„Telemach Crna Gora“ d.o.o.					
AVM usluga na zahtjev „Telemach“					
ID medija	Datum	Sadržaj	Distribucija (bez primjene pinovanja)		
			Od	Do	Ukupno trajanje
TV Pink	08.06.2022.	„Zadruga“	16:32:06	16:34:37	0:02:31
				Ukupno:	0:02:31
Red TV	08.06.2022.	„Ne gledam ti ja to“	06:59:39	11:44:02	4:44:23
		„Pitam za druga“	19:59:51	22:59:51	3:00:00
				Ukupno:	7:44:23

3. Emisije u okviru televizijskog programa „Red TV“ („Ne gledam ti ja to“ i „Pitam za druga“) posvećene su u cjelini rijaliti sadržajima (Zadruga). Saglasno članu 25 st. 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, rijaliti programski sadržaji, najave njihovih emitovanja, kao i emisije u kojima se prikazuju pregledi dešavanja u tim sadržajima, označavaju se sa oznakom 18, što znači da se radi o sadržajima ove kategorije.
4. Agencija uvažava argumente pružaoca AVM usluge na zahtjev da pinovanje vrši za sve sadržaje koji imaju dobnu kategorizaciju, te da je razlog odstupanja u primjeni mjere pinovanja činjenica da za sporne sadržaje „*nisu imali informaciju da je isti neprimjeren za maloljetnike do 18 godina*“, kao i činjenicu da je pružalac AVM usluge sada uveo mjeru pinovanja. Takođe, Agencija je imala u vidu da je pružiocima AVM usluga vrlo teško ispratiti sve distribuirane kanale sa programskog aspekta i usklađenosti sa propisanim programskim principima i standardima.
5. Međutim, emiter televizijskog programa „Red TV“ je pravno lice koje nije osnovano u Crnoj Gori, te je u obavezi da vrši kategorizaciju i označavanje programskih sadržaja koji mogu škoditi maloljetnicima u skladu sa pravnom regulativom države u kojoj je osnovan. Saglasno tome, a imajući u vidu da se standardi vezani za kategorizaciju, raspoređivanje i označavanje ovih sadržaja mogu razlikovati u matičnoj zemlji i Crnoj Gori, pružalac AVM usluge na zahtjev je u obavezi da, u saradnji sa emiterima čije programe distribuira, obezbijedi poštovanje programskih standarda koji su propisani u Crnoj Gori, a naročito u dijelu koji se odnosi na zaštitu maloljetnika. Ukoliko nije u mogućnosti da na ovaj način obezbijedi da se za sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su u Crnoj Gori kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina automatski aktivira mjeru roditeljske kontrole, u obavezi je da mjeru zaštite maloljetnika sprovede na način što će pinovati cijeli TV program koji emituje ovakve sadržaje.

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da je pružalac AVM usluge na zahtjev „Telemach“ prekršio odredbe člana 26a stav 1 i 2 Pravilnika i tač. 4.1. izdatog Odobrenja za pružanje audiovizuelne medijske usluge na zahtjev O-AVMD-01.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141 i 143 Zakona, donio odluku kojom se pružaocu AVM usluge na zahtjev izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi svoj rad sa standardima definisanim u podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem za pružanje AVM usluge na zahtjev br. O-AVMD-01.

Privrednom društvu „Telemach Crna Gora“ d.o.o. iz Podgorice, pružaocu AVM usluge na zahtjev „Telemach“, je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona izrečenu mjeru upozorenja objavi posredstvom veb sajta i info kanala.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

DIREKTOR

Goran Vuković

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Telemach Crna Gora“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

